

Aan de Minister voor Klimaat en Energie
Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Realisatie
Energietransitie

Auteur

Datum
27 september 2023

Kenmerk

DGKE-DRE / 37390688

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Kamerbrief besluitvorming Delta Rijn Corridor

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 18 september vond het bewindspersonenoverleg over de Delta Rijn Corridor (DRC) plaats. Daarin stond besluitvorming over de voortzetting van de steun van de regering voor de realisatie van de Delta Rijn Corridor centraal.

Naast u beiden, namen de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat deel. Ook de departementen voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Financiën en Buitenlandse Zaken waren vertegenwoordigd. In dit BWO is tevens besloten een Kamerbrief over de besluitvorming te verzenden. In het CD Klimaat en Energie van 27 sept. jl. heeft u (MKE) toegezegd deze vóór de begrotingsbehandeling van EZK te verzenden.

Geadviseerd besluit

U beiden wordt geadviseerd akkoord te gaan met het verzenden van de bijgevoegde brief. Deze brief zal verzonden worden door u (MKE), mede namens u (MEZK), de minister van Infrastructuur en Waterstaat, de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Kernpunten

In het bewindspersonenoverleg zijn de volgende besluiten genomen.

Scope DRC:

- Op basis van het advies van de projectdirectie DRC is steun uitgesproken voor het faciliteren van snelle realisatie van de buisleidingen voor waterstof, CO₂ en kabels voor 6 GW gelijkstroom in de DRC.
- In de ruimtelijke procedure (Rijkscoördinatieregeling, RCR) van de DRC worden de buisleidingen voor waterstof, CO₂, ammoniak en

Ontvangen BBR

kabels voor 6 GW gelijkstroom meegenomen in een gemeenschappelijke ruimtelijke procedure met het doel het ruimtelijk in te passen, zodat voor alle verbindingen voldoende ruimte beschikbaar blijft op het beoogde tracé.

- De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat en Economische Zaken en Klimaat krijgen de opdracht door te gaan met de beleidsontwikkeling in relatie tot ammoniak alsmede het voortzetten van onderzoek naar een veiligheidskader voor transport van ammoniak per buisleiding.
- Verbindingen in de DRC worden alleen gerealiseerd als dit veilig kan. In het bijzonder geldt dit voor de interactie tussen de diverse buisleidingen en gelijkstroomkabels.
- Buisleidingen voor LPG, propeen en aardgas maken in het vervolg geen onderdeel meer uit van de scope van de DRC en de ruimtelijke procedure.
- U (MKE) neemt samen met de Minister voor Ruimtelijke Ordening het ruimtelijk besluit; u (MKE) coördineert de ruimtelijke inpassing en de vergunningverlening en zorgt voor afstemming met alle andere overheden.
- De projectdirectie DRC krijgt de opdracht de inzet voort te zetten (conform Kamerstuk 29 826, nr. 134) en bij te dragen aan versnelling (ook voor ammoniak) passend bij de faciliterende rol die het Rijk samen met de regionale overheden invult om dit project op snelheid te houden op de taken waar we als rijk en andere overheden voor verantwoordelijk zijn (conform Kamerstuk 29 826, nr. 149).
- De succesvolle realisatie van de DRC staat of valt bij een goede publiek private samenwerking. Vanuit de publieke kant bestaat deze uit de inzet van de projectdirectie DRC. De initiatiefnemers dienen helder commitment uit te spreken voor de ambitieuze planning, de gebundelde aanleg en samenwerking tussen initiatiefnemers, zowel onderling als met publieke stakeholders. Een goede samenwerking met en draagvlak van regionaal bestuurlijke stakeholders (provincies, gemeenten en waterschappen) is een van de randvoorwaarden omdat zij de bevoegde gezagen zijn bij de benodigde vergunningen voor een succesvolle realisatie van het DRC project.
- Deze besluitvorming is onder de voorwaarden van politiek commitment van Duitsland (noodzakelijk voor vaststellen concept projectbesluit) en continuering van betrokken partijen in hun rol als initiatiefnemer en investeerder, uitmondend in FID (final investment decision).

Kruising Hollands Diep:

- Het Rijk geeft opdracht aan Rijkswaterstaat, om capaciteitsuitbreiding ondergrondse passage Hollands Diep te verkennen. Daarbij wordt gekeken naar meerdere mogelijkheden zoals een tunnel, boringen of een combinatie hiervan. Deze verkenning zal plaatsvinden in samenwerking met de Leidingenstraat Nederland (LSNed). De verkenning betreft de aspecten opdrachtgeverschap en governance van de uitbreiding, benodigde en toekomstbestendige capaciteit van

de ondergrondse passage, uitwerking van het technische ontwerp en welke oplossing past binnen de planning van het DRC project.

- Het Ministerie van EZK onderzoekt in samenspraak met het Ministerie van I&W, indien beargumenteerd onderbouwd en noodzakelijk bevonden, of en zo ja welke financieringsmodaliteit hier het best aan ten grondslag kan liggen. Hierbij dienen de aspecten voorfinanciering en 'onrendabele top' in relatie tot maatschappelijke meerwaarde vanuit de MKBA te worden meegenomen.
- Er is ingestemd met de ontwikkeling van bilaterale MoUs voor toenemende steun van Duitse autoriteiten voor de realisatie van de DRC. Inmiddels is bekend dat dit een Joint Declaration of Intent wordt.

Vervolgproces en planning

- Het volgende moment van informeren Kamer zal de update van de jaarlijkse MIEK-brief (voorzien december 2023) zijn.
- In de Kamerbrief is zoals door u (MKE) toegezegd in het CD Klimaat en Energie van 27 sept. jl. een update toegevoegd over de projectplanning en de belangrijkste knelpunten op de route.
- In Q2 2024 wordt een volgend bewindspersonenoverleg ingepland. In dit overleg zal stilgestaan worden bij de voortgang op de ontwikkeling van beleids- en veiligheidskader van ammoniak. Naar aanleiding van het voorgaande bewindspersonenoverleg is hier ook een passage over opgenomen in de Kamerbrief.